

Peter Kreeft
Ronald K. Tacelli

Mic tratat de apologetică

Traducere de Gelu Păcurar

 CASACĂRȚII
Oradea, 2025

Copyright © 2003 by Peter Kreeft, Ronald K. Tacelli

Ediția originală a fost publicată în limba engleză, cu titlul *Pocket handbook of Christian apologetics* by Peter Kreeft, Ronald K. Tacelli, de InterVarsity Press, 430 Plaza Drive, Westmont, IL 6055, USA. www.ivpress.com

Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții, Oradea. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Mic tratat de apologetică

Peter Kreeft, Ronald K. Tacelli

Copyright © 2025 Casa Cărții

Casa Cărții, Oradea

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel.: 0359 800 333; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KREEFT, PETER

Mic tratat de apologetică / Peter Kreeft, Ronald K.

Tacelli ; trad. de Gelu Păcurar. - Oradea : Casa Cărții, 2025

Conține bibliografie

ISBN 978-606-732-288-0

I. Smith Jay T.

I. Tacelli, Ronald K.

II. Păcurar, Gelu (trad.)

2

Traducerea: Gelu Păcurar

Editarea: Naomi Butulan

Corectura: Lavinia Filipaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tipar executat de

**BOOK
EXPERT**
Powered by METROPOLIS

www.book-expert.ro

Lui Cyndi și Rich –
ce altceva și-ar mai putea dori un frate?

Lui John Kreeft –
care a avut un rol important în formarea acestei cărți
și a avut un rol și mai important în formarea
unuia dintre autorii acesteia

Cuprins

---

1. Apologetica	9
2. Credință și rațiune	14
3. Argumente pentru existența lui Dumnezeu	22
4. Natura lui Dumnezeu	36
5. Creație și evoluție	44
6. Minunile	50
7. Problema răului	55
8. Divinitatea lui Cristos	73
9. Învierea	87
10. Biblia: mit sau istorie?	100
11. Viața după moarte.	111
12. Cerul și iadul.	123
13. Mântuirea.	144
14. Creștinismul și celelalte religii	156
15. Adevărul obiectiv	170
16. Concluzie: Aspectul esențial.	178
Bibliografie	182

Apologetica

„Fiți totdeauna gata să răspundeți oricui vă cere socoteală de nădejdea care este în voi” (1 Pet. 3:15). Apologetica este demersul de a asculta de această poruncă.

Nevoia de apologetică

Mulți oameni desconsideră disciplina apologeticii deoarece pare foarte intelectuală, abstractă și rațională. Ei susțin că viața, dragostea, moralitatea și sfințenia sunt mult mai importante decât rațiunea.

Cei care gândesc în felul acesta au dreptate; doar că ei nu observă faptul că *raționează*. Nu putem evita folosirea rațiunii; putem doar evita nevoia folosirii ei corecte.

Mai mult, rațiunea este prietena credinței (vezi capitolul al doilea).

Un al motiv, oarecum mai profund, al desconsiderării raționamentului apologetic este faptul că unii decid cu inima mai mult decât cu intelectul, indiferent dacă își dau seama sau nu de acest lucru. Inima *este* centrul nostru, nu intelectul. Însă apologetica pătrunde în inimă

prin intelect. Intelectul este important tocmai datorită faptului că este poarta spre inimă. Noi putem iubi numai ceea ce cunoaștem.

Mai mult, rațiunea are cel puțin puterea de veto. Nu putem crede ceea ce considerăm că este neadevărat și nu putem iubi ceea ce considerăm că este ireal. S-ar putea ca argumentele să nu te conducă spre credință, dar ele cu siguranță te pot ține la distanță de credință. De aceea trebuie să intrăm în bătălia argumentelor.

Argumentele te pot aduce aproape de credință în același fel în care o mașină te poate duce la mare. Mașina nu poate înota; pentru asta trebuie să intri în apă. Dar nu poți intra în apă de la o distanță de sute de kilometri, de pe uscat. Credința este un salt, dar un salt în lumină, și nu unul în întuneric.

Îi invităm pe critici, pe sceptici, pe necredincioși și pe credincioșii din alte religii la dialog cu noi, verbal și în scris, de dragul căutării noastre reciproce după adevăr și cu scopul (mult mai puțin important) de a îmbunătăți viitoarele ediții ale acestei cărți. La urma urmei, unul dintre puținele lucruri din viață care nu ne pot face rău este căutarea onestă a adevărului.

Despre metodologie

De obicei, introducerea în apologetică include prezentarea metodologiei. Noi nu facem acest lucru. Credem că în zilele noastre, aspectele secundare legate de metodica distrag atenția de la aspectele esențiale legate de adevăr. Intenția noastră este de a ne întoarce „la ceea ce este fundamental”. Nu avem nicio obsesie particulară metodologică. Încercăm să utilizăm simțul practic al standardelor

raționale și principiile universal acceptate ale logicii în toate argumentațiile noastre.

Trebuie însă să precizăm un lucru despre metodă: argumentația este demersul uman care aparține contextului social și psihologic mai cuprinzător. Acest context include (1) intelectul celor două persoane care sunt angajate în dialog, (2) relația între cele două persoane, (3) situația imediată în care se află aceștia și (4) situația mai cuprinzătoare din punct de vedere social, cultural și istoric, în care se află aceștia. Situația apologetică este influențată chiar și de factorii naționali, politici, rasiali și sexuali. Într-o discuție cu o femeie musulmană din Teheran, nimeni nu ar trebui să utilizeze aceleași argumente pe care le-ar utiliza în discuția cu o adolescentă afro-americană din Los Angeles.

Cu alte cuvinte, argumentele pot fi asemănat mai degrabă cu săbiile decât cu bombele. Prea puțin contează cine aruncă o bombă. Însă contează enorm cine mănuieste o sabie, pentru că sabia este o extensie a spadasiului. Astfel, un argument apologetic utilizat efectiv într-un dialog este o extensie a apologetului. Tonul apologetului, sinceritatea, grija, preocuparea, ascultarea și respectul contează la fel de mult ca logica lui – probabil chiar mai mult. Lumea nu a fost câștigată pentru Cristos prin argumente, ci prin sfințenie: „ceea ce ești vorbește atât de tare, încât abia pot auzi ceea ce spui”.

Nevoia contemporană de apologetică

Apologetica este necesară astăzi în mod deosebit, într-o vreme în care lumea se află în criză și într-o întreită răspântie de drumuri.

Civilizația apuseană este în pericol de moarte pentru prima dată în istoria sa. Motivul este unul spiritual. Își pierde viața, sufletul; acest suflet era credința creștină. Infecția mortală nu este multiculturalismul – celelalte credințe – ci monoculturalismul secular – lipsa credinței și a sufletului. Secolul al douăzecilea este marcat de genocid, haos sexual și închinare în fața banilor. Exceptând cazul în care toți profeții sunt mincinoși, suntem condamnați dacă nu ne pocăim și „dăm ceasul înapoi” (nu tehnologic, ci spiritual).

Nu suntem doar într-o criză civilă, culturală, ci și într-una filosofică și intelectuală. Criza prezentă este o „criză a adevărului” (ca să folosim titlul lui Ralph Martin). Tot mai mult este ignorată, abandonată și atacată ideea adevărului obiectiv – în special de instituțiile educaționale și cele care țin de mass-media, iar acestea modelează gândirea noastră. (Vezi capitolul cincisprezece, pentru o apologie a adevărului obiectiv.)

Cel mai profund nivel al crizei noastre nu este cel cultural sau intelectual, ci este cel spiritual. Miza o formează sufletele eterne ale bărbaților și ale femeilor pentru care a murit Cristos. Unii cred că sfârșitul este aproape. Suntem sceptici cu privire la aceste predicții, dar știm cu siguranță un lucru: civilizația noastră s-ar putea să mai reziste un secol, dar nu și tu. Tu vei sta curând gol în lumina lui Dumnezeu. Ai face bine să înveți să iubești și să cauți acea lumină până încă se mai poate, așa încât aceasta să fie bucuria ta, și nu teama ta eternă. Astăzi este demodat să așterni în scris asemenea aspecte, ceea ce spune o mulțime de lucruri despre sănătatea spirituală a veacului nostru care procedează ca struțul.

Creștinism esențial sau ortodox

În această carte ne identificăm cu învățăturile esențiale comune întregii creștinătăți ortodoxe – ceea ce C.S. Lewis numea „creștinismul redus la esențe”. Dar *esențial* nu înseamnă un „cel mai mic numitor comun”, ci inima sau esența credinței, așa cum este însumată în Crezul apostolic. Această inimă străveche și neschimbătoare îi unește unul cu celălalt pe credincioșii foarte diverși, împotriva necredincioșilor din interiorul multor biserici și denotații, dar și din exteriorul acestora. Teologilor liberali (sau moderniști, sau demitologizatori, sau revizionisti) nu le va plăcea această carte, în special argumentația în favoarea minunilor, temeinicia Scripturii, realitatea învierii, divinitatea lui Cristos și realitatea cerului și a iadului. Îi invităm pe aceștia să se alăture celor care sunt necredincioși declarați, încercând să respingă aceste argumente. Îi invităm de asemenea să înceapă să practice o „etichetare corectă” atunci când își descriu propria poziție.